

ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับการชะลอการฟ้อง

๑. การชะลอการฟ้อง เป็นการก้าวร้าวอำนาจตุลาการหรือข้าราชการหรือนิติบุคคลหรือไม่

ตามที่ได้อธิบายมาแล้วว่า อำนาจในการที่จะฟ้องคดีอาญาหรือไม่นั้น เป็นอำนาจของอัยการ ซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในแต่ละรัฐ ซึ่งในเรื่องนี้ เป็นหน้าที่โดยตรงของฝ่ายบริหารที่จะต้องจักเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่คุ้มครองประโยชน์ส่วนได้เสียของประชาชน อัยการ เป็นเจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่ได้รับมอบอำนาจให้ทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาฟ้องร้องอรรถคดีโดยคำนึงถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นหลัก ซึ่งการพิจารณาฟ้องร้องคดีอาญาแต่ละเรื่องนั้นนอกจากจะต้องพิจารณาตามตัวบทกฎหมายแล้ว ยังต้องพิจารณาในเรื่องความสงบเรียบร้อยของประชาชน ตลอดจนนโยบายของรัฐเป็นสำคัญอีกด้วย ซึ่งต่างกับศาลยุติธรรม ซึ่งจะต้องพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามตัวบทกฎหมายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

บทกฎหมายที่ให้อำนาจอัยการในการสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีนั้น คือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ (๑) บัญญัติว่า "ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง..." จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวบัญญัติไว้เพียงว่า "ในกรณีที่เห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง" กฎหมายบัญญัติให้อำนาจของอัยการที่จะไม่ฟ้องคดีไว้อย่างกว้างขวางโดยไม่จำกัดเฉพาะกรณีผู้ต้องหาไม่ได้กระทำความผิดหรือการกระทำไม่เป็นผิด เท่านั้นที่จะสั่งไม่ฟ้องได้ ตรงกันข้ามแม้ผู้ต้องหาจะเป็นผู้กระทำความผิด อัยการก็มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องคดีนั้นได้ ถ้าอัยการพิจารณาเห็นสมควรเพื่อความสงบเรียบร้อยหรือพิจารณาถึงความชอบธรรม หรือตามความรู้สึกนึกคิดของประชาชน โดยเห็นว่าถ้าฟ้องคดีไป อาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสังคมมากกว่าการสั่งไม่ฟ้อง ก็อาจสั่งไม่ฟ้องได้

จากการที่กฎหมายให้อำนาจสั่งไม่ฟ้องคดีดังกล่าว จึงเห็นได้ว่าการชะลอการสั่งฟ้องก็มีวัตถุประสงค์เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมเป็นใหญ่ นั่นเอง เพื่อให้การสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องคดีเป็นไปโดยรอบคอบ จึงได้เสนอให้มีการชะลอการฟ้อง เพื่อความประพฤติกของผู้ต้องหาสักกระยะหนึ่งก่อน เมื่อแน่ใจแล้วจึงสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง

การชะลอการฟ้องเป็นอำนาจการสั่งคดีของอัยการ ซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร ไม่เกี่ยวกับอำนาจตุลาการแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะอัยการมีอำนาจในการพิจารณาสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีอยู่แล้ว การชะลอการฟ้องเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการพิจารณาสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องเท่านั้น ซึ่งวิธีการเดียวกันนี้ก็ได้ใช้อยู่ในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติให้อัยการมีอำนาจออกคำสั่งไม่ฟ้อง เด็กหรือเยาวชนที่ได้กระทำความผิดกฎหมายโดยคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติก แล้วให้มีการคุ้มครองประพฤติกโดยมอบให้อยู่ในความควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กเป็นเวลาไม่เกิน ๒ ปี

การใช้อำนาจดังกล่าวของอัยการจึงไม่เป็นการก้าวล่วงอำนาจตุลาการ ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้น กฎหมายที่ให้อำนาจฝ่ายบริหาร ใช้อำนาจตัดสินคดีหรืออำนาจตุลาการก็มีอยู่มากมาย เช่นอำนาจเปรียบเทียบคดีอาญาของพนักงานสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล คืออำนาจเปรียบเทียบคดีอาญาบางประเภทของพนักงานฝ่ายปกครอง อธิบดีกรมศาลการในการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติศาลการอำนาจของอธิบดีกรมสรรพากร ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓ ทวิ พระราชบัญญัติศาลการพุทธศักราช ๒๕๖๕ มาตรา ๑๐๒ เป็นต้น ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตุลาการทั้งสิ้น

จึงเห็นได้ว่า การใช้อำนาจดังกล่าวของอัยการไม่เป็นการก้าวล่วงอำนาจตุลาการและไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

๒. การชะลอการฟ้องเป็นการขัดกับหลักกฎหมายที่ว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องได้รับการพิจารณาคดีจากศาลยุติธรรมหรือไม่

การชะลอการฟ้องไม่ขัดกับหลักดังกล่าวแต่อย่างใด ในทางตรงข้ามการชะลอการฟ้องกลับเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ต้องหา ทั้งนี้เพราะได้กล่าวมาแล้วว่าการที่อัยการ

จะสั่งชะลอการฟ้องได้นั้น จะต้องได้รับการร้องขอจากผู้ต้องหา ก่อน ถ้าผู้ต้องหาไม่ได้
 ร้องขอ อัยการก็จะกระทำไม่ได้ การที่ผู้ต้องหาจะร้องขอให้อัยการสั่งชะลอการฟ้องหรือ
 ไม่เป็นสิทธิของผู้ต้องหาโดยแท้ ผู้ต้องหาต้องมีโอกาสที่จะพิจารณาว่าเขาควรจะร้องขอ
 ให้อัยการสั่งชะลอการฟ้องหรือปล่อยให้อัยการฟ้อง เขาศาลไปเลย ถ้าเขาเห็นว่า
 วิธีใดจะเป็นประโยชน์ต่อเขามากที่สุดก็ย่อมจะเลือกวิธีนั้น

ดังนั้น การชะลอการฟ้องจึงไม่ขัดต่อหลักกึ่งกล่าว ตรงกันข้ามกลับเป็นการ
 ส่งเสริมให้ผู้ต้องหาได้รับประโยชน์และความเป็นธรรมมากขึ้น

๓. การคุมความประพฤติมีลักษณะคล้ายโทษ ผู้ที่จะถูกคุมความประพฤติจะต้อง เป็นผู้ที่ถูกศาล
 พิพากษาถึงที่สุดแล้ว เป็นความจริง เพียงใด

โทษนั้นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๕ มีอยู่ ๕ อย่างคือ

๑. ประหารชีวิต
๒. จำคุก
๓. กักขัง
๔. ปรับ
๕. ริบทรัพย์สิน

ส่วนการคุมความประพฤตินั้น ตามร่างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 มาตรา ๑๔๓ ทวิ นั้นมี ๓ อย่างคือ

๑. ให้ไปรายงานตัวต่อ เจ้าพนักงาน
๒. ให้เฝ้าหัดหรือทำงานอาชีพ
๓. ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการ ประพฤติดันอาจนำไปสู่การกระทำ

ความผิดอีก

เมื่อ เปรียบ เทียบถึงลักษณะของโทษกับการคุมความประพฤติแล้วแตกต่างกันมาก
 โทษนั้นมีลักษณะ เป็นการกระทำตอบแทนแก่ผู้กระทำความผิดที่ได้กระทำความผิดลงไปแล้ว ส่วนการ
 คุมความประพฤตินั้น เป็นไปในลักษณะป้องกันไม่ให้กระทำความผิดมากกว่า

การคุมความประพฤตินั้น ไม่มีข้อจำกัดแต่อย่างใดเลย ว่าศาลแต่ผู้เดียวเท่านั้น
ที่มีอำนาจสั่งคุมความประพฤติได้ การคุมความประพฤตินั้น อาจทำได้หลายระดับและ
หลายขั้นตอนทั้ง ก่อนฟ้องและหลังฟ้องคดี ตลอดจนภายหลังศาลพิพากษาแล้ว

ฝ่ายบริหารก็อาจใช้วิธีคุมความประพฤติได้ เช่นกรมราชทัณฑ์ของประเทศไทย
ได้ใช้วิธีคุมความประพฤติของผู้ต้องโทษในระหว่าง เวลาที่มีการพักโทษ
โดยกรมราชทัณฑ์ จะใช้วิธีการพักการลงโทษแก่ผู้ต้องโทษที่มีความประพฤติดีและ
ได้รับโทษไปแล้ว ระยะเวลาหนึ่ง โดยปล่อยให้ออกไปภายนอกได้ ในระหว่างนี้ผู้ต้องโทษนั้นก็
จะถูกคุมความประพฤติให้ไปรายงานตัวต่อสถานีตำรวจท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ตามระยะ
เวลาที่กำหนด เป็นต้น

ดังนั้น จึง เห็นได้ว่าการคุมความประพฤตินั้น ฝ่ายบริหาร กระทำอยู่แล้ว

๔. ที่ว่าการชะลอการฟ้องไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย
ไม่น่ามาใช้ เป็นความจริงเพียงใด

การชะลอการฟ้อง เป็นวิวัฒนาการที่สำคัญของการสังคดีของอัยการ เพื่อจะ
อำนวยความสะดวกธรรมชาติให้ไต่ถามที่สุด ดังได้กล่าวมาแล้ว อัยการมีอำนาจการ
สั่งไม่ฟ้องคดีได้อย่างกว้างขวาง แม้ผู้ต้องหาจะกระทำการอันเป็นผิดกฎหมาย ก็อาจ
สั่งไม่ฟ้องได้ถ้าไต่ถามถึงผล เสียต่อสังคมแล้ว การสั่งไม่ฟ้องจะเป็นผลดีต่อสังคม
มากกว่า อัยการจะสั่งไม่ฟ้องคดีนั้น

การชะลอการฟ้อง เป็น เรื่องการรอดูความประพฤติของผู้ต้องหาสัก ระยะเวลาหนึ่ง
ก่อน เพื่อ เปิดโอกาสให้ผู้ต้องหากลับตัวเป็นคนดี เป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อ
สังคม เป็นอย่างมาก การ คำนวณสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้อง เสียทันทีที่ไม่เป็นผลดีต่อสังคม เพราะ
ไม่มีโอกาสได้ตรวจสอบความประพฤติของผู้ต้องหา เลย

การนำหลักชะลอการฟ้อง เข้ามามีใช้ในประเทศไทย ก็จำต้องดัดแปลงแก้ไข
ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย เพราะสภาพสังคมของแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน เช่นใน

๗๘
ประเทศญี่ปุ่นให้อำนาจอัยการสั่งชะลอการฟ้องคดีโคทุกประเภท แต่สำหรับประเทศไทย
ควรให้อำนาจชะลอการฟ้องคดีเพียงคดีบางประเภทเท่านั้น ไม่ควรให้ทำได้อย่างกว้าง
ขวางดังเช่นของประเทศญี่ปุ่น

สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ เช่นญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา
นอร์เวย์ ไต้หวัน เกาหลีใต้ เป็นต้น ต่างก็มีหลักกฎหมายว่าด้วยการรอกการฟ้องกันตั้งนั้น
ซึ่งประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวมีความเจริญก้าวหน้ากว่าประเทศไทย ดังนั้น ที่ว่าประเทศ
ที่กำลังพัฒนาไม่นำวิธีการนี้มาใช้จึงไม่เป็นความจริง

๕. การชะลอการฟ้องมุ่งให้ประโยชน์แก่ผู้กระทำความผิดเท่านั้น มิได้คำนึงถึงสังคมเป็นส่วนรวม
นั้น เป็นความจริงเพียงใด

ดังที่ไต่ถามมาแล้วว่า การชะลอการฟ้องนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์
ของสังคมโดยแท้เพื่อให้โอกาสผู้เสียหายที่จะได้รับการทดแทนความเสียหายได้มากขึ้น
ทั้งในทางทรัพย์สินและในทางจิตใจเป็นที่พอใจของผู้เสียหาย จึงจะยินยอมให้ชะลอการ
ฟ้องผู้ต้องหาได้ ซึ่งก็จะเป็นผลดีแก่ผู้ต้องหาด้วย

ประโยชน์ต่อสังคมในกรณีอื่นคือ เป็นมาตรการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องหากระทำผิด
อีก เพราะในระหว่างที่ชะลอการฟ้องอยู่นั้น ถ้าผู้ต้องหากระทำผิดอีกก็จะถูกฟ้องทั้งคดีที่
ชะลอการฟ้องไว้และคดีที่กระทำผิดใหม่นั้นด้วย ดังนั้น จึงเป็นเครื่องเตือนใจเห็นยั้ง
ผู้ต้องหาอยู่ตลอดเวลาไม่ให้เขาไปกระทำผิดใด ๆ ซ้ำอีก ซึ่งเป็นการลดคดีที่จะต้องไปสู่ศาล
นั่นเอง ทั้งเป็นการลดค่าใช้จ่ายในทางราชทัณฑ์ กล่าวคือ ไม่ต้องสร้างที่คุมขังหรือเรือนจำ
เพิ่มขึ้น ไม่ต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ตลอดทั้งไม่ต้องเพิ่มจำนวนผู้พิพากษาและไม่ต้อง
สร้างศาลเพิ่มขึ้นอีกด้วย

๖. การชะลอการฟ้องไม่มีผู้ใดตรวจสอบ อาจมีการใช้อำนาจเกินขอบเขตหรือไม่เหมาะสม
ได้เป็นความจริงเพียงใด

ดังที่ไต่ถามมาแล้วในตอนต้นว่า อำนาจในการสั่งชะลอการฟ้องเป็นอำนาจของ
อธิบดีกรมอัยการ โดยเฉพาะ ซึ่งอธิบดีกรมอัยการเป็นผู้มีตำแหน่งสูงสุดของอัยการ เป็นทนาย

ปัจจุบันกฎหมายเรื่องชะลอการฟ้องของสหรัฐอเมริกา มีใช้อยู่ในมลรัฐมิชิแกน
ฉบับที่กเรื่องการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการในการฟ้องคดีอาญา กองกฎหมายต่างประเทศ
คณะกรรมการกฤษฎีกา ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๐.

แผ่นดินและเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาล ขอมติว่าการปฏิบัติหน้าที่อัยการ เป็นเวลานาน อธิบดีกรมอัยการ เป็นผู้ตรวจสอบการฟ้องหรือไม่ฟ้องของอัยการอื่น ๆ ทั้งหมดอยู่แล้ว ขอมติความ เชื่อว่าในการตรวจสอบและออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง หรือให้ชะลอ การฟ้อง ในทางปฏิบัติ การปฏิบัติงานของอัยการก็มีการตรวจสอบกันเป็นชั้น ๆ หลายชั้น ตอนอยู่แล้วคือ อัยการ เจ้าของสำนวนจะต้องเสนอความเห็นให้อัยการจังหวัด หรือ หัวหน้ากองแต่ละกองจนถึงอัยการพิเศษฝ่ายคดีสำหรับในส่วนกลาง แล้วจึงส่งสำนวน และความเห็นไปยังอธิบดีกรมอัยการ ซึ่งก่อนจะถึงอธิบดีกรมอัยการจะต้องผ่านการตรวจ พิจารณาของอัยการ กองที่ปรึกษาตามลำดับขึ้นไป คือ เจ้าของสำนวนจะต้อง เสนอความเห็น ไปยังหัวหน้ากอง อัยการพิเศษฝ่ายปรึกษา รองอธิบดีตรวจพิจารณา แล้วจึงเสนออธิบดี หรืออัยการพิเศษประจำเขต สำหรับกรณีที่เกิดในส่วนภูมิภาคออกคำสั่งเป็นชั้นสุดท้าย ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าก่อนจะออกคำสั่งให้ชะลอการฟ้อง จะต้องผ่านการ กลับกรองเป็น ลำดับขึ้นมาหลายชั้นตอน ขอมติให้การออกคำสั่งเป็นไปอย่างรอบคอบและถูกต้อง

๗. อัยการ เป็นหน่วยงานของฝ่ายบริหาร อาจถูกอิทธิพลการเมือง เข้าแทรกแซงและ อัยการ เป็นโจทก์ จึงอยู่ในฐานะไม่เป็นกลาง

ตั้งใจกล่าวมาข้างต้นแล้วว่า อัยการ เป็นหน่วยงานของฝ่ายบริหาร เป็น หมายแผ่นดิน และมีฐานะเป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล แต่การปฏิบัติงานในหน้าที่ของ อัยการได้มีกฎหมายให้ความเป็นอิสระในการวินิจฉัยสั่งคดีโดยไม่ขึ้นกับฝ่ายบริหาร ๑ ดังนั้น อัยการจึงมีอำนาจใช้ดุลพินิจสั่งคดีได้โดยอิสระ โดยปราศจากการแทรกแซง ของฝ่ายบริหารหรืออิทธิพลทางการเมือง และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่าย อัยการที่ให้ความเป็นอิสระดังกล่าว ก็ได้บัญญัติไว้เหมือนกับพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการทุกประการ จึงเห็นได้ว่าขอมติเป็นหลักประกันความเป็นอิสระ ของอัยการได้ ถ้าฝ่ายบริหารหรืออิทธิพลการเมืองจะเข้าแทรกแซงก็ขอมติจะเข้าแทรกแซง ได้ทั้งอัยการและตุลาการ

๘. การชะลอการฟ้องนั้น ผู้กระทำผิดอาจใช้อิทธิพลทางการเมืองและอื่น ๆ แก่ผู้เสียหาย

เพื่อให้มีการชะลอการฟ้อง (รอกการสั่งฟ้อง) ทำให้คนที่ฐานะร่ำรวยได้เปรียบคนยากจน เป็นความจริงหรือไม่

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าความยินยอมของผู้เสียหายเป็นปัจจัยสำคัญของการรอกการสั่งฟ้อง เพราะถ้าผู้เสียหายไม่ยินยอม อัยการก็จะสั่งชะลอการฟ้องไม่ได้ ฉะนั้น เพื่อให้ผู้เสียหายยินยอมให้รอกการสั่งฟ้อง ผู้กระทำความผิดอาจจะต้องใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย จนเป็นที่พอใจของผู้เสียหาย ซึ่งยอมจะเป็นผลแก่ผู้เสียหาย

ส่วนผู้กระทำความผิดที่มีฐานะยากจน ผู้เสียหายอาจไม่เรียกร้องค่าเสียหาย เป็นเงินก็ได้ ถ้ากระทำความผิดเป็นที่พอใจของผู้เสียหาย และในกรณีที่ต้องใช้ค่าเสียหาย เป็นเงิน ผู้กระทำความผิดก็ย่อมมีโอกาสที่จะทำงานหาเงินมาชดใช้ให้ผู้เสียหายได้มากกว่า การต้องถูกฟ้องคดีและถูกจำคุก ซึ่งไม่มีโอกาสจะหาเงินมาชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายได้เลย

ในเรื่องการชดใช้เงินค่าเสียหายนี้ ในทางปฏิบัติผู้กระทำความผิดก็ควรทำอยู่ เพื่อบรรเทาความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งศาลได้ใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณารอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษอยู่เสมอ แต่ถึงแม้ผู้เสียหายจะยังไม่ได้รับการชดใช้ค่าเสียหาย ก็หาตัดสิทธิผู้เสียหายในทางแพ่งแต่อย่างใดไม่

กรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ การให้ความยินยอมไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากผู้แทนโดยชอบธรรม เพราะเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้เสียหาย และความยินยอมให้ชะลอการฟ้อง ไม่ใช่นิติกรรม ส่วนความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมเกี่ยวกับนิติกรรมนั้นใช้เฉพาะในทางแพ่งเท่านั้น ดังนั้น การให้ความยินยอมในการชะลอการฟ้องจึงไม่จำเป็นต้องได้รับการยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม

๘. การชะลอการฟ้องจะทำให้คดีอาญาแผ่นดินกลายเป็นคดีความผิดอันยอมความได้ อันจะเป็นช่องทางให้เกิดทุจริตได้ง่ายจริงหรือไม่

การยอมความในทางอาญามีได้ ระบุไว้ชัดเจนว่ามีความหมายเพียงใด แต่ก็น่าจะนำเอาความหมายในเรื่องความประนีประนอมยอมความในทางแพ่งมาอนุโลมใช้ได้ ซึ่งหมายถึงการที่กรณีต่างระดับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่ง ซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยทางยอมผอนผันให้แก่กัน

*ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ บัญญัติว่า "อันว่าประนีประนอมยอมความนั้น คือสัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ระดับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่ง ซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยทางยอมผอนผันให้แก่กัน".

จากความหมายของการยอมความดังกล่าว จะเห็นได้ว่าหมายถึงการที่ฝ่ายผู้เสียหายและฝ่ายผู้กระทำผิดต่างตกลงระงับข้อพิพาททางอาญาระหว่างกันเสียโดยนัยเองซึ่งมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป

ส่วนการชะลอการฟ้อง หมายถึงการที่อัยการรอกการสั่งคดีไว้เพื่อคุ้มครองประพฤติของผู้กระทำผิดในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี ถ้าผู้กระทำผิดปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อัยการกำหนดไว้ อัยการก็จะออกคำสั่งไม่ฟ้องคดีนั้นเสีย ซึ่งทำให้ผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้อยู่ฟ้องคดี และในกรณีที่ผู้กระทำผิดมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขคุ้มครองประพฤติที่อัยการกำหนดไว้ อัยการก็จะให้ระงับคำสั่งชะลอการฟ้อง (ให้รอกการสั่งฟ้อง) นั้นเสีย ในกรณีเช่นนี้อัยการก็จะออกคำสั่งฟ้องผู้นั้น และฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

จึงเห็นได้ว่า การชะลอการฟ้องกับการยอมความนั้น แตกต่างกันเป็นคนละเรื่องกัน กล่าวคือ การชะลอการฟ้องไม่ทำให้สิทธิฟ้องคดีอาญาระงับ ส่วนการยอมความนั้นทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปดังกล่าวแล้ว ดังนั้น การชะลอการฟ้องจึงไม่ใช่การทำให้คดีอาญาแผนกคดีกลายเป็นเรื่องยอมความใดแต่อย่างใด

ส่วนเรื่องที่ว่า การชะลอการฟ้องเป็นช่องทางให้ทุจริตใก่ยนั้น เห็นได้ว่าเป็นข้ออ้างที่ไร้เหตุผล การชะลอการฟ้องนั้น อัยการเป็นผู้มีอำนาจสั่งไต่ถามผู้เสียหาย เมื่อเปรียบเทียบกับกรรการลงโทษ และการรอกการกำหนดโทษแล้ว จะเห็นได้ว่า การรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษนั้น กระทำได้โดยผู้พิพากษาทุกคน เมื่อเปรียบเทียบกับแล้ว จะเห็นได้ว่าอัยการซึ่ง เป็นประมุขของข้าราชการอัยการทั้งหมดเป็นผู้ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ทั้งจะต้องผ่านการกลั่นกรอง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๕ "สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยอมระงับไปก็ดังต่อไปนี้.....๒. ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย...."

มาก่อนหลายชั้น ย่อมมิใช่คุณพินิจในการสังคดีไต่รอบคอบกว่าผู้พิพากษานายเดี่ยว ดังนั้น ประเด็นในเรื่องทฤษฎีจึง เป็นไปไ้ยากกว่าการทฤษฎีในการรอการลงโทษหรือการกำหนดโทษ

๑๐. การชะลอการฟ้องอัยการไม่ต้องพิจารณาหลักฐานในจำนวนสอบสวนว่าพอส่งฟ้องหรือไม่ ไม่เป็นกรรมแก่ผู้ต้องหาจริงหรือไม่

การสังคดีของอัยการนั้น ต้องพิจารณาจำนวนสอบสวนเสมอ ทั้งนี้เพราะอำนาจการดำเนินคดีของอัยการต้องอาศัยพื้นฐานจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนนั่นเอง และในกรณีที่ชะลอการฟ้องหรือไม่ ยังต้องสอบสวนเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติ อายุ ความประพฤติ ศักยภาพ การศึกษาอบรม สุขภาพภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพและสิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหาหรือ เหตุอื่นที่ควรหรือไม่ควรให้รอกการส่งฟ้อง ซึ่งปกติไม่มีอยู่ในส่วนการสอบสวนอีกเลย แล้วจึงส่งจำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งความเห็น ไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อพิจารณา ซึ่งอธิบดีกรมอัยการ เห็นว่าพยานหลักฐานไม่พอฟ้องก็มีอำนาจที่จะสั่งไม่ฟ้องเสียได้ ไม่จำต้องชะลอการฟ้องแต่อย่างใด

ดังนั้น ที่ว่าการชะลอการฟ้องอัยการไม่ต้องพิจารณาหลักฐานในส่วนการสอบสวนว่าพอส่งฟ้องหรือไม่ จึงไม่เป็นความผิด

๑๑. การชะลอการฟ้องทำให้เกิดความยากลำบากแก่อัยการผู้เสียหาย และผู้ต้องหาในการนำพยานหลักฐานมาแสดง เพื่อพิสูจน์ความผิดหรือบริสุทธิ์ในภายหลังจริงหรือไม่

สิ่งที่ไ้กล่าวมาแล้วว่า การจะสั่งชะลอการฟ้องหรือไม่ก็ต้องพิจารณาจากส่วนการสอบสวนเป็นหลัก เมื่ออธิบดีกรมอัยการได้มีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องแล้วในช่วงระยะเวลานั้น ก็ไม่ต้องมีการพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา การนำพยานหลักฐานมาแสดง เพื่อพิสูจน์ความผิด หรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหานั้น จะมีได้ในกรณีที่อธิบดีกรมอัยการสั่งเพิกถอนคำสั่งชะลอการฟ้อง และมีการฟ้องคดีต่อศาลเท่านั้น ซึ่งพยานหลักฐานที่จะนำมาแสดงนั้นก็ไ้มีการสอบสวนไว้แล้วทั้งสิ้น ไม่ก่อให้เกิดความยากลำบากแต่อย่างใด

๑๒. การชะลอการฟ้องทำให้สังคมเห็นว่าความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายลดน้อยลงไป จริงหรือไม่

คงได้กล่าวมาแล้วว่าการชะลอการฟ้องคดีนั้นกระทำเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับการชดเชยค่าเสียหายได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดได้มีโอกาสกลับตัวเป็นคนดีเขาไปใช้ชีวิตร่วมกับสังคมภายนอกโดยไม่ตองถูกตราหน้าว่าเป็นผู้ของคำพิพากษาว่ากระทำความผิดมาก่อน ทำให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข เพราะถ้าหากว่าเขาต้องถูกลงโทษจำคุกไปโดยไม่จำเป็นแล้ว ก็จะเป็นการผลักดันให้เขาเขาไปอยู่ร่วมกับบรรดาอาชญากร สิ่งชั่วร้ายทั้งหลายก็จะถ่ายทอดไปสู่เขาได้โดยง่าย และเมื่อพ้นโทษออกมาก็อาจจะนำสิ่งชั่วร้ายเหล่านั้นมาก่อความเดือดร้อนให้แก่สังคมอีก ดังนั้น การชะลอการฟ้องจึงเป็นการใช้กฎหมายให้เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยตรง อันเป็นการเพิ่มความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายขึ้นอีก การชะลอการฟ้องนี้ก็ให้ผลอย่างเกี่ยวกับการที่ศาลรอกการลงโทษ และรอกการกำหนดโทษ ซึ่งถ้าจะทำให้กฎหมายไม่ศักดิ์สิทธิ์ การรอกการลงโทษและรอกการกำหนดโทษทำให้กฎหมายไม่ศักดิ์สิทธิ์เช่นกัน

๑๓. การชะลอการฟ้อง เป็นการสนับสนุนให้มีผู้กระทำความผิดมากขึ้น โดยเฉพาะคดีที่กระทำความผิดโดยประมาทและคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพราะทุกคนเข้าใจว่ามีโอกาสได้รับการชะลอการฟ้อง จริงหรือไม่

การชะลอการฟ้องได้กำหนดประเภทคดีที่อาจชะลอการฟ้องไว้หลายประเภทที่ได้กำหนดให้ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทเป็นความผิดฐานหนึ่งที่สามารถชะลอการฟ้องได้ เพราะเป็นความผิดที่ผู้กระทำมิได้มีเจตนากระทำความผิด ไม่มีเจตนาชั่วร้าย ความผิดเกิดขึ้นเนื่องจากผู้กระทำขาดความรอบคอบ การคุมความประพฤติบุคคลประเภทนี้เป็นมาตรการเพียงพอที่จะให้เขาระมัดระวังไม่ไปกระทำความผิดขึ้นอีกแล้ว และไม่ควรให้เขาต้องเข้าไปติดคุกคลั่งกับบรรดาอาชญากรทั้งหลายอันอาจทำให้เขามีจิตใจชั่วร้ายไปด้วย

ส่วนคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือคดีใหญ่โต เมื่อเกิดความผิดขึ้น พนักงานสอบสวน
 ก็มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้เลย ไม่จำเป็นต้องส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการตั้งคดี
 อาญาทั่ว ๆ ไป และสำหรับคดีที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้นั้น ก็ไม่อาจขอให้รอกการ
 สั่งฟ้องได้อยู่แล้ว ปรากฏตามร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕ โดยบัญญัติให้มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
 มาตรา ๑๔๓ ทวิ ดังกล่าวนั้นแล้ว

ถ้าจะกล่าวว่าการชะลอการฟ้อง เป็นการสนับสนุนให้กระทำความผิดแล้ว ก็
 จะกล่าวได้ว่า การรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษเป็นการสนับสนุนให้คนทำ
 ความผิดได้เช่นกัน จากสถิติที่รวบรวมจากที่ทำการอัยการทั่วประเทศ ปรากฏว่าในปี
 พ.ศ. ๒๕๑๘ คดีที่อัยการฟ้องต่อศาลมีผู้ที่ได้รับการรอกการกำหนดโทษ ๕๑๒ คน ได้รับ
 การรอกการลงโทษ ๓๔,๘๒๑ คน และในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ มีผู้ได้รับการรอกการกำหนด
 โทษ ๕๖๔ คน ได้รับการรอกการลงโทษ ๔๓,๔๘๘ คน

๑๔. การชะลอการฟ้องไว้ได้เฉพาะคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลพลเรือน ทำให้เกิดความ
 ไม่เป็นธรรม ถ้าจะแก้ไขให้เข้าไปใช้กับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ก็จะขัดกับลักษณะพิเศษ
 ของศาลทหารนั้นเป็นความจริงหรือไม่

เมื่อได้พิจารณาตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๘๘ มาตรา ๔๕
 บัญญัติว่า ถ้าไม่มีกฎหมาย กฎ และข้อบังคับฝ่ายทหารก็ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
 ความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้น เมื่อได้มีการบัญญัติเรื่องการชะลอการฟ้องไว้
 ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และไม่มีกฎหมายฝ่ายทหารบัญญัติถึงเรื่องนี้ไว้
 ก็ย่อมใช้หลักการดังกล่าวกับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหารได้ด้วย ดังนั้น ข้ออ้างถึงความ
 ไม่เป็นธรรมดังกล่าวจึงไม่เป็นความจริง

๑๕. ความผิดที่ชะลอการฟ้องไต่สวนแต่เป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจของศาลแขวง ซึ่ง
 จะต้องฟ้องภายใน ๓๒ ชั่วโมง นับแต่วันที่ผู้ต้องหาถูกจับ การรอกการสั่งฟ้องทำให้คดี

ข้อลาฯ ข้อหลักกฎหมายและสิทธิมนุษยชนและวัตถุประสงค์ในการตั้งศาลแขวง เป็นความจริงหรือไม่

ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวไม่เป็นความจริง เพราะได้มีการเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวงพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องการสั่งฟ้องด้วย ดังปรากฏตามร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง (ฉบับที่.....) พ.ศ.....มาตรา ๓

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง (ฉบับที่.....) พ.ศ.....มาตรา ๓ "ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาคriminalในศาลแขวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗ ในการสอบสวนคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลแขวงที่จะพิจารณาพิพากษาได้ เมื่อมีการจับตัวผู้ต้องหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแขวงให้ทันภายในกำหนดเวลาเจ็ดสิบสองชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ต้องหาจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวนจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนและหรือจากที่ทำการของพนักงานอัยการมาศาลเข้าในกำหนดเวลาเจ็ดสิบสองชั่วโมงนั้นด้วย

ในกรณีที่เกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลให้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปได้อีกคราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามคราว

จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญา
ในศาลแขวง มาตรา ๙ วรรคสุดท้ายถึงกลาง จะเห็นได้ว่าการชะลอการฟ้องไม่ได้
ขัดต่อหลักกฎหมายแต่อย่างใด เพราะได้แก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้ไว้แล้ว และไม่ขัด
ต่อหลักสิทธิมนุษยชนด้วย เพราะผู้ต้องหาเป็นผู้ร้องขอให้ชะลอการฟ้องโดยผู้เสียหาย
ยินยอม จึงเห็นได้ว่าเป็นการสนับสนุนหลักสิทธิมนุษยชนมากขึ้นเสียด้วย

ในการวินิจฉัยคำร้อง เช่นว่านี้ ถ้ามีการขอให้ซึ่งผู้ต้องหาควย หรือผู้ต้องหาแสดงตัว
ต่อศาลให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียก
พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจง เหตุจำเป็น หรืออาจเรียกพยานมาเบิก
ความประกอบก็ได้

เมื่อศาลอนุญาตให้ผิดฟ้องครบสามคราวแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือ
พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอผิดฟ้องต่อไปอีก โดยอ้างเหตุจำเป็น ศาล
จะอนุญาตตามข้อนั้นได้ก็ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึง เหตุ
จำเป็น และนำพยานมาเบิกความประกอบ จนเป็นที่พอใจแก่ศาล ถ้ามีการขอให้ซึ่ง
ผู้ต้องหาควย หรือผู้ต้องหาแสดงตัวต่อศาล ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้าน
ประการใดหรือไม่ ในกรณีเช่นว่านี้ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องต่อไปได้คราวละ
ไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองคราว ผู้ต้องหาจะแต่งตั้งทนาย เพื่อแถลงข้อคัดค้าน
และชี้ถามพยานก็ได้

ในกรณีที่ผู้ต้องหาขอให้การสั่งฟ้องตามมาตรา ๑๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวมีให้
นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งวรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับ"